

Suvestinė redakcija nuo 2023-08-05

Įsakymas paskelbtas: TAR 2021-10-28, i. k. 2021-22478

**VIEŠOJI ĮSTAIGA KAIMO VERSLO IR RINKŲ PLĖTROS AGENTŪRA
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ TIEKĖJŲ BEI PIRKĖJŲ VEIKLOS
PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2021 m. spalio 28 d. Nr. VĮ-71
Vilnius

Vadovaudamasis Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo projekto 6 straipsniu,

T v i r t i n u Žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų bei pirkėjų veiklos priežiūros tvarkos aprašą (pridedama).

Direktorius

Šarūnas Celiešius

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Kaimo verslo
ir rinkų plėtros agentūros direktoriaus
2023 m. rugpjūčio 4 d.
įsakymu Nr. VĮ-94

ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ TIEKĖJŲ BEI PIRKĖJŲ VEIKLOS PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų bei pirkėjų veiklos priežiūros tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatyti viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros vykdomos priežiūros žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo srityje veiksmai: konsultavimo ir metodinės pagalbos teikimo žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams ir tiekėjams pagrindai, pažeidimo tyrimo inicijavimo pagrindai, pareiškimo vertinimo tvarka, pažeidimo tyrimo atlikimui taikomi konfidencialumo, anonimiškumo reikalavimai, pažeidimo tyrimo veiksmai, susiję su administracinės patikros atlikimu ir be išankstinio įspėjimo patikra žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo patalpose, pažeidimo tyrimo bylos nagrinėjimo posėdyje tvarka, sprendimo pripažįstant esant pažeidimui bei skiriant baudą priėmimo tvarka.

2. Pagrindinis priežiūros tikslas – užkirsti kelią nesąžiningos prekybos praktikai žemės ūkio produktų ir maisto produktų tiekimo grandinėje (teisės aktų pažeidimų prevencijai), užtikrinti abipuses verslo subjektų – žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo bei tiekėjo konkurencines sąlygas ir sustiprinti žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų apsaugą nuo nesąžiningos prekybos praktikos.

3. Apraše vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

3.1. **Agentūra** – viešoji įstaiga Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra;

3.2. **Administracinė patikra** – Agentūros darbuotojo (-ų) atliekamas administracinis žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo veiklos patikrinimas, kurio metu dokumentai bei informacija yra tikrinami nuotoliniu būdu ir / ar žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo nuolatinės buveinės vietoje, kai žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas pateikia prašomus dokumentus bei informaciją elektroninėmis priemonėmis arba žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo nuolatinės buveinės patalpose;

3.3. **D. U. K.** (dažnai užduodami klausimai) – vienodam konsultavimui užtikrinti skirta susistemintų paaiškinimų ir konsultacijų skiltis Agentūros interneto svetainėje;

3.4. **Išankstinis patvirtinimas** – patvirtinimas (deklaracija), kad Agentūra, vadovaudamasi išankstinio įsipareigojimo dėl teisės aktų nuostatų taikymo principu, iš anksto pritaria ūkio subjekto paaiškinimui, kaip ūkio subjektas ketina laikytis tam tikrų teisės aktų reikalavimų;

3.5. **Kontrolinis klausimynas** – patvirtintos formos klausimynas (Aprašo priedas Nr. 6), teikiamas žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams bei tiekėjams, siekiant surinkti informaciją ir duomenis dėl galimai padarytos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje. Kontrolinis klausimynas peržiūrimas, vertinamas ir tikslinamas pasikeitus teisiniam reguliavimui, bet ne rečiau kaip 1 (vieną) kartą per metus;

3.6. **Paiškinimas** – Agentūros interneto svetainėje pavišinta konsultacija, žodžiu (telefonu) ar raštu (elektroniniu paštu) teikta informacija, Agentūros nuomonė jos kompetencijai priskirtų teisės aktų klausimais;

3.7. **Patikra** – Agentūros darbuotojo (-jų) atliekamas fizinis ir (arba) administracinis žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjų, veiklos, dokumentų, duomenų ir kitos informacijos patikrinimas, siekiant įsitikinti, ar žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas nevykdė Lietuvos Respublikos

nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatyme (toliau – Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymas) numatytų draudžiamų prekybos praktikos veiksmų. Patikros gali būti administracinės (vykdomos nuotoliniu būdu ir / ar vietoje) ir be išankstinio įspėjimo su teismo leidimu atvykus į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo patalpas;

3.8. **Pažeidimas** – žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo įvykdyti draudžiami nesąžiningos prekybos praktikos veiksmai, išvardyti Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 4 straipsnyje;

3.9. **Tyrimas** – Agentūros atliekamas žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjo pateiktos arba Agentūros iniciatyva renkamos informacijos, duomenų ir dokumentų tikrinimas, patikra žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritorijoje ir patalpose, atliekamos proceso šalių, liudytojų, ekspertų ir kitų asmenų apklausos žodžiu ir raštu bei galutinės pažeidimo tyrimo išvados surašymas;

3.10. **Naujas ūkio subjektas** – ūkio subjektas, kuris pirmus 12 mėnesių nuo įsisteigimo dienos vykdo veiklą žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje;

3.11. **Viešoji konsultacija** – Agentūros viešai skelbiama informacija ir duomenys, susiję su žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudžiama nesąžininga prekyba. Viešojo konsultacija gali būti žodinė, organizuojant pasitarimą ir surašant protokolą (darant garso įrašą), bei rašytinė – pateikiant klausimus, pastabas ir pasiūlymus bei gaunant į juos atsakymus.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.

5. Agentūros direktorius ir darbuotojai, atliekantys nesąžiningos prekybos praktikos draudžiamų veiksmų priežiūrą, privalo pasirašyti nustatytos formos pasižadėjimus saugoti valstybės, tarnybos, profesinės, komercinės arba kitą įstatymų saugomą paslaptį sudarančią informaciją, taip pat bet kokią kitą konfidencialią informaciją, kurią jie sužinojo atlikdami savo užduotis arba naudodamiesi savo įgaliojimais, tiek eidami pareigas, tiek ir pasibaigus jų darbo (tarnybos) santykiams (Aprašo priedas Nr. 1).

6. Agentūros darbuotojai, atliekantys nesąžiningos prekybos praktikos draudžiamų veiksmų priežiūrą, privalo turėti darbo pažymėjimus.

II SKYRIUS NAUJAS ŪKIO SUBJEKTAS

7. Konsultacijų ir metodinės pagalbos teikimas naujiems ūkio subjektams yra prioritetinė Agentūros vykdomos ūkio subjektų veiklos priežiūros dalis. Konsultacijų ir metodinės pagalbos teikimo naujiems ūkio subjektams tikslas – padėti naujam ūkio subjektui suprasti jo veiklai taikomų teisės aktų reikalavimus, kad nauji ūkio subjektai nepadarytų pažeidimo. Agentūra taikomais konsultavimo ir metodinės pagalbos būdais siekia užtikrinti aiškią ir pasiekiamą ūkio subjektui reikalingą informaciją dėl Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo nuostatų tinkamo taikymo.

8. Agentūros skyriuje, atsakingame už nesąžiningos prekybos praktikos priežiūrą, skyriaus vedėjas paskiria darbuotoją, kuris pasibaigus ketvirčiui, per 10 (dešimt) darbo dienų, naudodamasis informacinėmis sistemomis ir viešai prieinamais juridinių asmenų duomenimis, identifikuoja ir atrenka naujus ūkio subjektus, pradėjusius vykdyti veiklą žemės ūkio ir (ar) maisto tiekimo grandinėje.

9. Aprašo 8 punkte nurodytas Agentūros darbuotojas susisieks, prisistato ir bendrauja su naujais ūkio subjektais. Naują ūkio subjektą informuoja, kad Agentūra yra pasirašiusi Deklaraciją dėl pirmųjų verslo metų ir paaiškina jiems deklaracijos esmę. Naujo ūkio subjekto nurodytu elektroniniu paštu ar adresu išsiunčia informacinę atmintinę apie draudžiamą nesąžiningą prekybos praktiką žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje. Telefonu ar nuotoliniu būdu per *Microsoft Teams* platformą teikia konsultacijas bei suteikia su veiklos vykdymu susijusią metodinę pagalbą. Naujam ūkio subjektui sutikus, Agentūros darbuotojas gali atvykti į naujo ūkio subjekto

buveinę ar veiklos vykdymo vietą ir joje teikti konsultaciją bei metodinę pagalbą. Konsultacijos naujam ūkio subjektui teikiamos ir atvykus į Agentūros patalpas bei raštiškais paklausimais.

10. Sankcijos ir laikinosios priemonės naujam ūkio subjektui už nustatytus draudžiamus nesąžiningos prekybos praktikos veiksmus taikomos tik išimtiniais atvejais, kaip kraštutinė priemonė, pirmiausiai įvertinant, ar teisės aktų reikalavimų laikymasis negali būti užtikrintas kitomis priemonėmis bei atsižvelgiant į padaryto pažeidimo pobūdį ir padarytos žalos mastą.

11. Atitinkamai sankcijos ir laikinosios priemonės naujam ūkio subjektui visada taikomos esant vienai iš šių aplinkybių:

11.1. Žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas neteisėtai gauna, naudoja arba atskleidžia žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjo komercines paslaptis, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos komercinių paslapčių teisinės apsaugos įstatyme;

11.2. Žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas atšaukia greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų užsakymus likus per mažai laiko, kad būtų galima pagrįstai tikėtis, jog žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjas suras alternatyvių tų produktų pardavimo arba panaudojimo būdų. Pranešimas dėl greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų užsakymų atšaukimo likus mažiau nei 30 (trisdešimt) dienų visuomet laikomas pavėluotu pranešimu.

III SKYRIUS KONSULTACIJŲ IR KITOS METODINĖS PAGALBOS TEIKIMAS

12. Žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjų ir tiekėjų bei kitų ūkio subjektų konsultavimas, informavimas ir metodinė pagalba yra neatsiejama ir prioritetinė nesąžiningos prekybos praktikos draudžiamų veiksmų priežiūros dalis. Agentūra teikia konsultacijas ir informaciją pagal Agentūros kompetenciją ir teisės aktų nuostatų taikymą.

13. Agentūra teikia konsultacijas ir metodinę pagalbą žemės ūkio produktų ir maisto produktų pirkėjams, tiekėjams ir kitiems ūkio subjektams žodžiu, telefonu, raštu, elektroniniu paštu, taip pat organizuoja konsultacinius virtualius seminarus bei skelbia viešąsias konsultacijas, D. U. K., siekdama užtikrinti vienodą ir kokybišką konsultavimo praktiką. Į ūkio subjektų žodžiu ir raštu pateiktus klausimus, Agentūra visais atvejais stengiasi atsakyti per kuo trumpesnę laiko tarpą.

14. Agentūra interneto svetainėje www.litfood.lt kaip viešąją konsultaciją skelbia Teisės aktų, reglamentuojančių Agentūros atliekamą ūkio subjektų priežiūrą žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje, sąrašą. Teisės aktų sąrašą ne rečiau kaip kas ketvirtį (esant poreikiui dažniau) peržiūri ir atlieka pakeitimus.

15. Patvirtintos rašytinės konsultacijos teikiamos atsakant į ūkio subjektų raštu ar elektroniniu paštu pateiktus klausimus dėl teisės aktų nuostatų taikymo pagal Agentūros kompetenciją nesąžiningos prekybos praktikos draudžiamų veiksmų priežiūros srityje. Patvirtinta rašytinė konsultacija pasirašoma Agentūros direktoriaus arba jo įgalioto asmens.

16. Agentūra teikia atsakymus į elektroniniu paštu pateiktus ūkio subjektų klausimus dėl teisės aktų nuostatų taikymo, nepasirašius jų kvalifikuotu elektroniniu parašu, Agentūros darbuotojų elektroninio pašto adresais arba Agentūros interneto svetainės skiltyje „D. U. K.“ dalyje „Užduoti klausimai“. Šiuose atsakymuose žymima, kad tai Agentūros nuomonė.

17. Bendro pobūdžio, konsultacija, nesiejama su konkrečios situacijos nagrinėjimu, ar teisės aktų nuostatų taikymu, kuriai pateikti nereikia detalesnės analizės, papildomo tyrimo ar duomenų rinkimo teikiama bendraisiais Agentūros darbuotojų, atliekančių nesąžiningos prekybos praktikos draudžiamų veiksmų priežiūrą, telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainės skiltyje „Struktūra ir kontaktai“. Konsultacijos, nagrinėjant konkrečią situaciją ar teisės aktų nuostatų taikymą, kai atliekamas pažeidimo tyrimas, neteikiamos. Konsultacija Agentūros patalpose teikiama tik iš anksto susitarus žodžiu, arba raštu.

18. Jeigu nėra galimybės suteikti konsultaciją ar pateikti paaiškinimą iš karto (reikalinga detalesnė analizė, papildoma informacija), konsultuojantis darbuotojas informuoja, kad

paaškinimas bus pateiktas vėliau intereso pageidaujamu būdu: nurodytu telefonu, elektroniniu paštu, arba asmeniui pateikus klausimą raštu.

19. Asmenims atvykus į Agentūros buveinę, paaškinimus pagal kompetenciją teikia Agentūros darbuotojai, atliekantys nesąžiningos prekybos praktikos draudžiamų veiksmų priežiūrą.

20. Agentūra gali organizuoti konsultacijas tikslinėms grupėms (pvz., asociacijų atstovams ir kitiems žemės ūkio produktų ir maisto produktų tiekimo užsiimantiems ūkio subjektams) iš anksto nustatčius konsultacijos temą, susitikimo vietą, laiką ir kitas organizacinio pobūdžio detales.

21. Jeigu ūkio subjektas vadovaujasi Agentūros vadovo, jo įgalioto asmens patvirtinta rašytine arba viešai paskelbta konsultacija, kuri vėlesne konsultacija, aukštesnio pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto konsultacija ar kitu individualiu administraciniu aktu arba teismo sprendimu pripažįstama kaip neatitinkanti teisės aktų reikalavimų (klaidinga), žemės ūkio produktų ir maisto produktų pirkėjams, tiekėjams ir kitiems ūkio subjektams poveikio priemonės už netinkamą teisės aktų vykdymą (nustatčius draudžiamą nesąžiningą prekybos veiksmą), kurį lėmė klaidinga konsultacija, netaikomos. Išlyga dėl klaidingos konsultacijos pasekmių netaikoma, esant bent vienai iš šių sąlygų:

21.1. po konsultacijos pateikimo buvo keičiamas teisinis reglamentavimas, dėl kurio buvo konsultuota;

21.2. ūkio subjektas buvo informuotas, kad konsultacija klaidinga, ar kitu būdu turėjo realią galimybę gauti informaciją, kad konsultacija klaidinga, ir terminas nuo šios informacijos gavimo iki ūkio subjekto veiklos patikrinimo ūkio subjektui buvo pakankamas pažeidimams, kuriuos lėmė klaidinga konsultacija, ištaisyti;

21.3. jeigu poveikio priemonės yra būtinos ir neišvengiamos siekiant užkirsti kelią kilti žalai teisės normų saugomoms vertybėms.

22. Vadovaujantis išankstinio įsipareigojimo dėl teisės aktų nuostatų taikymo principu, pritarus žemės ūkio produktų ir maisto produktų pirkėjo paaškinimui, kaip ūkio subjektas ketina laikytis tam tikrų teisės aktų reikalavimų, atliekant pažeidimo tyrimą dėl galimai nesąžiningo draudžiamo veiksmo atlikimo, negali būti taikomos poveikio priemonės, jeigu ūkio subjektas laikėsi teisės aktų taip, kaip nurodė savo paaškinime.

23. Ūkio subjektui, pateikusiam paaškinimą ir kitus reikalingus dokumentus raštu ar elektroniniu paštu, pasirašius teisinę galią turinčiu elektroniniu parašu, per 20 (dvidešimt) darbo dienų nuo dokumentų gavimo Agentūra parengia išankstinį patvirtinimą arba motyvuotą atsakymą, kad Agentūra ūkio subjekto paaškinimui nepritaria.

24. Patvirtinta rašytinė konsultacija ir išankstinis patvirtinimas netenka galios nuo tos dienos, kai pasikeičia teisės aktų nuostatos, kuriomis vadovaujantis buvo konsultuota ir (arba) pritarta ūkio subjekto paaškinimui.

25. Pasibaigus kalendoriniams metams, per 20 (dvidešimt) darbo dienų Agentūros atsakingas darbuotojas apibendrina per kalendorinius metus surinktą informaciją apie konsultacijų aktualumą, naudingumą, išskiria ūkio subjektams aktualiausius klausimus, daugiausiai aiškinimo reikalaujančias teisės aktų nuostatas ir panaudoja šią informaciją ataskaitų apie Agentūros vykdomą nesąžiningos prekybos praktikos priežiūrą rengimui.

26. Visos Agentūros darbuotojų telefonu teikiamos konsultacijos yra įrašomos ir atliekamas konsultacijų kokybės vertinimas.

IV SKYRIUS

PAREIŠKIMO PATEIKIMAS IR JO VERTINIMAS

27. Pareiškėjas, norėdamas inicijuoti pažeidimo tyrimą, teikia Agentūrai rašytinį pareiškimą dėl pažeidimo tyrimo atlikimo.

28. Pareiškimo formai bei turiniui taikomi bendrieji reikalavimai, numatyti Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje, ir Asmens prašymų ir skundų nagrinėjimo

viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“.

29. Agentūra, gavusi pareiškėjo pareiškimą, pirmiausiai įvertina pareiškime pateiktas aplinkybes, kitą Agentūrai žinomą informaciją apie ūkio subjekto galimo pažeidimo sukeltos žalos mastą ir tokios žalos pasireiškimo tikimybę ir, tik kompleksiskai įvertinusi visą surinktą informaciją, sprendžia apie galimybę atlikti ūkio subjekto administracinę veiklos patikrinimo poreikį.

30. Agentūra, gavusi pareiškimą, jį vertina šiais etapais:

30.1. pirmuoju etapu, Agentūra ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo pareiškimo Agentūroje gavimo dienos priima sprendimą dėl konfidencialumo taikymo ir ar taikyti pareiškėjui anonimiškumą (jei pareiškėjas kartu su pareiškimu yra pateikęs atitinkamus prašymus);

30.2. antruoju etapu ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo pareiškimo Agentūroje gavimo dienos, vertinama:

30.2.1. ar pareiškimas atitinka Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje nurodytus pareiškimui taikomus reikalavimus;

30.2.2. ar yra atsisakymo pradėti tyrimą pagrindai, nustatyti Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1, 2, 5 punktuose.

31. Agentūrai priėmus sprendimą dėl pareiškėjo anonimiškumo, pareiškėjo tapatybės duomenys viso tyrimo metu neskelbiami ir neatskleidžiami, apie priimtą sprendimą informuojamas pareiškėjas.

32. Jei Agentūrai, priimant sprendimą dėl konfidencialumo taikymo, iškyla neaiškumų dėl konkrečios informacijos priskirtinos konfidencialiai informacijai ar konfidencialumo taikymo pagrįstumo, reikalaujama pareiškėjo, kad šis per 3 (tris) darbo dienas pateiktų patikslinimus. Jei per nustatytą terminą pareiškėjas nenurodo kokią konkrečią informaciją Agentūra turi laikyti konfidencialia, nepateikia dokumento apie komercinę paslaptį sudarančios ir siekiamos apsaugoti informacijos aprašo arba kitos informacijos išrašo, Agentūra prima motyvuotą sprendimą atsisakyti prašyme nurodytą informaciją pripažinti konfidencialia ir apie tai praneša pareiškėjui.

33. Agentūrai priėmus sprendimą laikyti tam tikrą informaciją konfidencialia, tokia informacija neatskleidžiama ir neviešinama viso tyrimo metu bei apie tai praneša pareiškėjui.

34. Agentūra, nustačiusi pareiškimo trūkumus, nurodytus Aprašo 30.2.1 papunktyje, per 3 (tris) darbo dienas raštu informuoja pareiškėją apie nustatytus trūkumus ir galimybę juos pašalinti per ne ilgesnį kaip 5 (penkių) darbo dienos terminą. Jeigu per nustatytą terminą pareiškėjas trūkumų nepašalina, Agentūra prima motyvuotą sprendimą atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą ir per 3 (tris) darbo dienas informuoja apie tai pareiškėją.

35. Trečiuoju etapu ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo reikalavimus atitinkančio pareiškimo gavimo Agentūroje dienos vertinama, ar yra atsisakymo pradėti tyrimą pagrindai, nustatyti Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 4 punkte. Pareiškime nurodytos aplinkybės vertinamos pagal Viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros veiklos administracinių prioritetų nustatymo ir draudžiamų nesąžiningos prekybos praktikos veiksmų pripažinimo mažareikšmiais pažeidimais nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Agentūros direktoriaus 2021 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. VI-72 „Dėl viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros veiklos administracinių prioritetų nustatymo ir draudžiamų nesąžiningos prekybos praktikos veiksmų pripažinimo mažareikšmiais pažeidimais nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

36. Jei pareiškime nurodytos aplinkybės neatitinka Agentūros veiklos administracinių prioritetų ir jos pripažįstamos mažareikšmiais pažeidimais, Agentūra prima motyvuotą sprendimą atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą ir sprendimo kopiją per 3 (tris) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos išsiunčia proceso šalims. Jei Agentūra prima motyvuotą sprendimą pradėti

pažeidimo tyrimą, Agentūra šio sprendimo kopiją išsiunčia proceso šalims ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo jo priėmimo.

37. Visais atvejais Agentūra pareiškimą turi išnagrinėti ir motyvuotą sprendimą pradėti pažeidimo tyrimą arba atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą turi priimti ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo pareiškimo, atitinkančio reikalavimus, gavimo Agentūroje dienos.

V SKYRIUS

PAŽEIDIMO TYRIMO PRADĖJIMAS, NEPRANEŠUS PAREIŠKĖJUI IR LAIKINŲJŲ PRIEMONIŲ TAIKYMAS

38. Agentūra, prieš priimdama sprendimą pradėti pažeidimo tyrimą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, arba matydama pagrįstą riziką, kad iki pažeidimo tyrimo veiksmų atlikimo pradžios pirkėjas, įtariamas padaręs pažeidimą, gali paslėpti ar sunaikinti dokumentus, reikalingus pažeidimo tyrimui atlikti, arba yra kitų aplinkybių, dėl kurių pažeidimo tyrimas taptų neįmanomas arba jo atlikimas ypač pasunkėtų, gali sprendimo apie pradėtą pažeidimo tyrimą nesiųsti proceso šalims.

39. Aprašo 38 punkte nurodytu atveju Agentūra vadovaujasi šio Aprašo VIII skyriumi.

40. Aprašo 38 punkte nurodytu atveju Agentūra, pradėjusi pažeidimo tyrimą, proceso šalis apie pradėtą pažeidimo tyrimą informuoja per 3 (tris) darbo dienas nuo pažeidimo tyrimo veiksmų atlikimo pradžios.

41. Agentūra, pradėjusi pažeidimo tyrimą, esant neatidėliotiniams atvejais, jeigu yra pakankamai duomenų apie Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pažeidimą, taip pat siekdama išvengti esminės žalos ar nepataisomų pasekmių tiekėjų interesams, laikydamosi proporcingumo principo arba remdamasi pagrįstu rašytiniu tiekėjo ar kito suinteresuoto asmens prašymu dėl laikinųjų priemonių taikymo, turi teisę priimti sprendimą taikyti laikinąsias priemones.

42. Agentūra turi teisę taikyti šias laikinąsias priemones:

42.1. įpareigoti pirkėją nutraukti galimai neteisėtą veiklą;

42.2. įpareigoti pirkėją atlikti tam tikrus veiksmus, jeigu jų neatlikimas padarytų tiekėjui esminės žalos arba dėl to atsirastų nepataisomų pasekmių.

43. Agentūra, prieš priimdama sprendimą taikyti laikinąsias priemones, žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjui, kuris įtariamas padaręs Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pažeidimą, siunčia pranešimą apie ketinimą taikyti laikinąsias priemones. Žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas per Agentūros nustatytą ne trumpesnę kaip 10 (dešimt) kalendorinių dienų terminą teikia paaiškinimus. Pranešimas siunčiamas Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje nurodytais būdais.

44. Agentūra, gavusi žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo paaiškinimus dėl jam galimų taikyti laikinųjų priemonių, per 3 (tris) darbo dienas nuo paaiškinimų gavimo dienos priima sprendimą taikyti arba netaikyti laikinąsias priemones ir apie tai informuoja žemės ūkio ir maisto produktų pirkėją.

45. Visais atvejais Agentūros sprendimai taikyti arba netaikyti laikinąsias priemones turi būti motyvuoti ir pagrįsti. Sprendime dėl laikinųjų priemonių taikymo Agentūra pagrindžia skiriamas laikinąsias priemones – nurodo visas faktines aplinkybes ir motyvus, kuriems esant buvo priimtas sprendimas taikyti laikinąsias priemones, nurodo, kuri konkrečiai priemonė taikoma, nurodoma Agentūros įpareigojimo įvykdymo data ar terminas, įspėjama apie Agentūros įpareigojimų nevykdymo pasekmes ir galimos skirtos baudos skyrimo pradžią, sprendimo apskundimo tvarką, kad Agentūros sprendimas dėl baudos skyrimo yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) nustatyta tvarka bei kitas svarbias su skirta laikinąja priemone aplinkybes. Sprendimas dėl laikinųjų priemonių taikymo arba netaikymo įteikiamas žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjui Nesąžiningų veiksmų draudimo

įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje nurodytais būdais per 3 (tris) darbo dienas nuo paaiškinimų gavimo Agentūroje dienos.

46. Agentūra, pritaikiusi žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjui laikinas priemones, ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo dienos, kurios žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjui buvo privalu įvykdyti Agentūros įpareigojimą, įsitikina jų įvykdymu ir jei žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas yra neįvykęs arba netinkamai vykdo Agentūros jam taikytas laikinas priemones – įpareigojimus – Agentūra skiria 300 (trijų šimtų) eurų baudą už kiekvieną nevykdymo arba netinkamo vykdymo dieną ir apie tai informuoja žemės ūkio ir maisto produktų pirkėją Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje nurodytais būdais.

47. Žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjui, nesumokėjus Agentūros skirtos baudos ilgiau nei per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo informavimo apie Agentūros skiriamą baudą, Agentūra teikia vykdomąjį dokumentą (sprendimą dėl baudos skyrimo) vykdymui CPK nustatyta tvarka.

48. Agentūros paskirta bauda į valstybės biudžetą sumokama ne vėliau kaip per 3 (tris) mėnesius nuo sprendimo dėl baudos skyrimo gavimo dienos. Apskundus tokį sprendimą, bauda turi būti sumokėta ne vėliau kaip per 20 (dvidešimt) darbo dienų nuo teismo sprendimo, kuriuo atmestas skundas, įsiteisėjimo dienos.

VI SKYRIUS

SPRENDIMO PRADĖTI PAŽEIDIMO TYRIMĄ, KAI PAREIŠKIMAS NEPATEIKTAS, PRIĖMIMAS

49. Agentūra savo iniciatyva pradeda tyrimą, kai:

49.1. anonimiškai gaunama informaciją;

49.2. viešai paskelbta informacija leidžia daryti prielaidą apie galimą pažeidimą;

49.3. gaunama kitos institucijos raštiška informacija apie galimai padarytą pažeidimą;

49.4. atlikus ūkio subjekto administracinę patikrą gaunama informacija apie galimai padarytą pažeidimą.

50. Agentūra, gavusi bet kurią Aprašo 49 punkte nurodytą informaciją, vertina šiais etapais:

50.1. pirmuoju etapu ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo Aprašo 49 punkte nurodytos informacijos Agentūroje gavimo dienos nustato informaciją, kuri turi valstybės, tarnybos, profesinės, komercinės arba kitą įstatymų saugomos paslapties ir kuri turi būti saugoma viso pažeidimo tyrimo metu bei tai fiksuoja procesiniame dokumente;

50.2. antruoju etapu ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo Aprašo 49 punkte nurodytos informacijos Agentūroje gavimo dienos, vertinama, ar yra atsisakymo pradėti tyrimą pagrindai, nustatyti Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1, 2, 5 punktuose;

50.3. trečiuoju etapu ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Aprašo 49 punkte nurodytos informacijos Agentūroje gavimo dienos vertinama, ar yra atsisakymo pradėti tyrimą pagrindai, nustatyti Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 4 punkte. Aprašo 49 punkte gauta informacija vertinama pagal Viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros veiklos administracinių prioritetų nustatymo ir draudžiamų nesąžiningos prekybos praktikos veiksmų pripažinimo mažareikšmiais pažeidimais nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Agentūros direktoriaus 2021 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. VI-72 „Dėl viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros veiklos administracinių prioritetų nustatymo ir draudžiamų nesąžiningos prekybos praktikos veiksmų pripažinimo mažareikšmiais pažeidimais nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

51. Jei informacija, gauta Aprašo 49 punkte numatytais būdais, neatitinka Agentūros veiklos administracinių prioritetų ir nurodytosios aplinkybės pripažįstamos mažareikšmiais pažeidimais, Agentūra priima motyvuotą sprendimą atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą ir jei informacija buvo

gauta iš kompetentingos institucijos apie galimai padarytą pažeidimą, tai šiai institucijai išsiunčia sprendimo kopiją per 3 (tris) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

52. Agentūra, priėmusi motyvuotą sprendimą pradėti pažeidimo tyrimą savo iniciatyva, per 3 (tris) darbo dienas nuo priimto sprendimo dienos informuoja apie pradėtą pažeidimo tyrimą proceso šalis.

53. Visais atvejais Agentūra, gavusi Aprašo 49 punkte nurodytą informaciją, privalo įvertinti gautą informaciją ir motyvuotą sprendimą pradėti pažeidimo tyrimą savo iniciatyva ar atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą turi priimti ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo informacijos gavimo dienos Agentūroje.

54. Agentūra, ketindama pradėti pažeidimo tyrimą savo iniciatyva, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, arba matydama pagrįstą riziką, kad iki pažeidimo tyrimo veiksmų atlikimo pradžios žemės ūkio produktų ir maisto produktų pirkėjas, įtariamas padaręs pažeidimą, gali paslėpti ar sunaikinti dokumentus, reikalingus pažeidimo tyrimui atlikti, arba yra kitų aplinkybių, dėl kurių pažeidimo tyrimas taptų neįmanomas arba jo atlikimas ypač pasunkėtų, gali motyvuoto sprendimo apie pradėtą pažeidimo tyrimą savo iniciatyva nesiųsti proceso šalims.

55. Agentūra, priėmusi sprendimą motyvuoto sprendimo apie pradėtą pažeidimo tyrimą savo iniciatyva nesiųsti proceso šalims, atlieka veiksmus, numatytus Aprašo V skyriuje.

VII SKYRIUS

ADMINISTRACINĖS PATIKROS ATLIKIMO TVARKA

56. Administracinės patikros atlikimo tikslai:

56.1. prevenciškai atlikti priežiūros veiksmus, t. y. konsultuoti, teikti metodinę pagalbą žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams, tiekėjams bei kitiems ūkio subjektams, siekiant sumažinti nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje atvejų skaičių;

56.2. įvertinti bei fiksuoti konkretaus ūkio subjekto keliamą riziką dėl galimų Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatyme numatytų draudžiamų prekybos praktikos veiksmų, įgyvendinti kitas priemones, užtikrinančias tinkamą teisės aktų reikalavimų laikymąsi ir mažinančias galimų pažeidimų skaičių.

57. Administracinei patikrai atlikti taikant atsitiktinės atrankos ar rizikos metodą atrenkami žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjai, nustatomas tikrinamas laikotarpis ir patikros apimtis.

58. Administracinės patikros gali būti atliekamos 2 (dviem) būdais: nuotoliniu būdu ir / ar žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo nuolatinės buveinės vietoje. Prioritetas teikiamas administracinės patikros atlikimui nuotoliniu būdu. Tik esant objektyvioms aplinkybėms, vykstama į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo nuolatinės buveinės vietą.

59. Jei esant objektyvioms aplinkybėms, administracinė patikra negali būti atliekama nuotoliniu būdu, tai Agentūros darbuotojas (-ai) su žemės ūkio ir maisto produktų pirkėju ir (arba) jo įgaliotu atstovu elektroniniu paštu suderina datą ir laiką, kuriuo metu atliks administracinę patikrą žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo nuolatinės buveinės patalpose.

60. Žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas ir (arba) jo įgaliotas atstovas per Agentūros darbuotojo nustatytą terminą arba Agentūros darbuotojui (-ams) sutartu laiku atvykus į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo nuolatinės buveinės patalpas, turi pateikti prašomus dokumentus ar jų kopijas bei informaciją, reikalingą administracinei patikrai atlikti.

61. Jei yra poreikis išsiaiškinti su administracinės patikros atlikimu susijusias papildomas aplinkybes ar užduoti klausimus dėl pateiktų dokumentų bei informacijos, Agentūros darbuotojas (-ai) gali inicijuoti pokalbį (telefonu arba per vaizdo konferencijų organizavimo platformas). Jeigu administracinė patikra yra atliekama žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo nuolatinės buveinės patalpose, visos su administracinės patikros atlikimu susijusios papildomos aplinkybės ir kylantys klausimai gali būti aptarti ir išsiaiškinti administracinės patikros atlikimo metu.

62. Agentūros darbuotojas (-ai) administracinės patikras turi atlikti per 3 (tris) mėnesius nuo žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo dokumentų pateikimo dienos. Esant objektyvioms priežastims, 3 (trių) mėnesių terminas gali būti pratęsiamas 1 (vieną) kartą ne ilgesniam nei 3 (trių) mėnesių laikotarpiui, pateikus raštišką argumentuotą prašymą Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus vedėjui.

63. Agentūros darbuotojas (-ai), atlikdamas (-ami) administracinę patikrą užpildo administracinės patikros aktą (Aprašo priedas Nr. 5). Agentūros darbuotojui (-ams) atlikus administracinę patikrą nuotoliniu būdu, užpildytas ir kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašytas administracinės patikros aktas elektroniniu paštu išsiunčiamas žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjui ir (arba) jo įgaliotam atstovui, o jeigu administracinę patikrą buvo atlikta žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo nuolatinės buveinės patalpose – įteikiamas administracinės patikros atlikimo vietoje (jei administracinę patikrą buvo užbaigta tą pačią dieną) arba išsiunčiamas elektroniniu paštu (jei administracinę patikrą buvo tęsiama). Už tinkamą administracinės patikros atlikimą ir reikiamų dokumentų įforminimą atsako tikrinimą atlikęs (-ę) ir dokumentus įforminęs (-ę) Agentūros darbuotojas (-ai).

64. Atlikus administracinę patikrą ir nustačius galimai atliktą draudžiamą nesąžiningos prekybos praktikos atvejį, Agentūros darbuotojas (-ai) tai fiksuoja Administracinės patikros akte, kreipiasi į Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus vedėją ir siūlo pradėti pažeidimo tyrimą.

65. Aprašo 64 punkte nurodytu atveju, Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus vedėjas susipažinęs su Administracinės patikros akte pateikta informacija ir nenustatęs akivaizdžių kliūčių pradėti pažeidimo tyrimą, paveda Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus darbuotojui (-ams) nedalyvavusiam (-iems) administracinės patikros atlikime pradėti pažeidimo tyrimą, kuris (-ie) atlieka veiksmus, numatytus Aprašo VI skyriuje. Jei Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus vedėjas susipažinęs su Administracinės patikros akte pateikta informacija mano, kad administracinę patikrą buvo atlikta neišsamiai, arba kyla pagrįstų abejonų dėl Administracinės patikros akte surašytų išvadų teisingumo, Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus vedėjas gali pavesti administracinę patikrą atlikusiam, arba kitam Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus darbuotojui (-ams) pakartotinai atlikti administracinę patikrą.

VIII SKYRIUS

PAŽEIDIMO TYRIMO VEIKSMŲ, SUSIJUSIŲ SU BE IŠANKSTINIO ĮSPĖJIMO PATIKRA ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ PIRKĖJO PATALPOSE, ATLIKIMAS

66. Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus vedėjui, pažeidimo tyrimo metu priėmus rašytinį sprendimą be išankstinio įspėjimo įeiti į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjui, kuris įtariamas padaręs Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pažeidimą, nuosavybės teise priklausančią ar jo valdomą teritoriją ir (ar) jam nuosavybės teise priklausančias ar jo valdomas ir naudojamas patalpas (toliau – žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritorija ir patalpos) bei jose atlikti patikras, parengiamas prašymas dėl teismo leidimo įeiti į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritoriją ir patalpas ir pateikiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

67. Agentūros prašymo dėl teismo leidimo įeiti į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritoriją ir patalpas turinys turi atitikti Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus.

68. Vilniaus apygardos administracinis teismas Agentūros prašymą dėl teismo leidimo įeiti į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritoriją ir patalpas išnagrinėja ne vėliau kaip per 72 valandas nuo jo pateikimo teismui momento.

69. Jei Vilniaus apygardos administracinis teismas nutartimi atmeta arba iš dalies tenkina Agentūros prašymą dėl teismo leidimo įeiti į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritoriją ir patalpas, Agentūra turi teisę Vilniaus apygardos administracinio teismo nutartį per 7 (septynias)

kalendorines dienas nuo teismo nutarties paskelbimo dienos apskūsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

70. Vilniaus apygardos administraciniam teismui nutartimi suteikus Agentūrai leidimą be išankstinio įspėjimo įeiti į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritoriją ir patalpas, Agentūros darbuotojas (-jai), atsižvelgdamas (-i) į galimus apribojimus ir sunkumus žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritorijoje ir patalpose gauti reikalingus duomenis, dokumentus bei informaciją, neatidėliotinai vyksta į patikrą žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritorijoje ir patalpose.

71. Jei vykstant į patikrą žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritorijoje ir patalpose yra ketinama pažeidimo tyrimui, atliekamiems veiksams pasitelkti kitų institucijų, įstaigų (sudarytų bendradarbiavimo su Agentūra sutarčių pagrindu) specialistus, ekspertus, konsultantus ar policijos pareigūnus, Agentūros darbuotojas (-ai), kai Vilniaus apygardos administracinis teismas išduoda leidimą įeiti į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritoriją ir patalpas, informuoja atitinkamas institucijas, įstaigas apie galimą pasitelkimą jų specialistų, ekspertų, pareigūnų ir derina galimą išvykimo datą, laiką. Visi Agentūros pasitelkti kitų institucijų, įstaigų specialistai ir ekspertai prieš vykstant į patikrą žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritorijoje ir patalpose privalo pasirašyti pasižadėjimą apie pareigą saugoti valstybės, tarnybos, profesinę, komercinę arba kitą įstatymų saugomą paslaptį sudarančią informaciją, taip pat bet kokią kitą konfidencialią informaciją, kurią jie sužinos vykdydami užduotį pažeidimo tyrimo metu arba naudodamiesi savo įgaliojimais, tiek eidami pareigas, tiek ir pasibaigus jų darbo (tarnybos) santykiams (Aprašo priedas Nr. 1).

72. Agentūros darbuotojas (-ai) privalo patikros, atliekamos žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritorijoje ir patalpose, metu turėti:

72.1. darbo pažymėjimą, kuriame privalo būti Agentūros darbuotojo nuotrauka, vardas, pavardė, pareigos;

72.2. Vilniaus apygardos administracinio teismo nutartį, kuri suteikia Agentūrai leidimą įeiti į žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritoriją ir patalpas.

73. Agentūros darbuotojas (-ai), atlikdamas (-i) pažeidimo tyrimo veiksmus patikros žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritorijoje ir patalpose metu turi teises ir pareigas, numatytas Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 15 straipsnyje.

74. Agentūros darbuotojas (-ai) prieš pradedami patikrą žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritorijoje ir patalpose:

74.1. informuoja žemės ūkio ir maisto produktų pirkėją apie jo ir (arba) jo įgalioto atstovo galimybę dalyvauti atliekamoje patikroje, taip pat, kad gali savo iniciatyva pateikti Agentūrai tikslingą informaciją, dokumentus, duomenis, taip pat padėti Agentūros darbuotojui (-ams) pažeidimo tyrimo metu – tokiu atveju būtų atsižvelgiama ir pastarieji žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo veiksmai būtų laikomi lengvinančia aplinkybe, jei būtų nustatytas pažeidimas ir būtų skiriama bauda (Aprašo priedas Nr. 2). Žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo pageidavimas dalyvauti atliekant patikrą turi būti išreiškiamas raštu;

74.2. raštu supažindina žemės ūkio ir maisto produktų pirkėją ir (arba) jo įgaliotą atstovą su Agentūros darbuotojų teisėmis ir nurodytų veiksmų privalomumu bei atsakomybe už Agentūros darbuotojų reikalavimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą (Aprašo priedas Nr. 2);

74.3. asmenis, galinčius turėti tyrimui reikšmingos informacijos ir iš kurių siekia gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus (Aprašo priedas Nr. 4), supažindina raštu su atsakomybe už melagingos informacijos suteikimą arba už atsisakymą suteikti informaciją Agentūros darbuotojams (Aprašo priedas Nr. 2).

75. Patikros, atliekamos žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo teritorijoje ir patalpose, metu pildomas nustatytos formos Patikros aktas (Aprašo priedas Nr. 3), kuriame fiksuojama:

75.1. faktinės aplinkybės;

75.2. visų dokumentų, neatsižvelgdami į tai, kokioje laikmenoje jie buvo saugomi žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo ir kokiu būdu patikros metu Agentūros darbuotojo (-ų) buvo padarytos jų kopijos ar išrašai, sąrašas;

75.3. visos informacijos, duomenų, kuri žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo buvo laikoma jo darbuotojų užrašuose, susijusiuose su darbo veikla, kompiuteriuose ir bet kokiose laikmenose, saugyklose ir duomenų bazėse ir Agentūros darbuotojo (-ų) padarytos jų kopijos, sąrašas;

75.4. žodžiu ir raštu apklaustų asmenų, turinčių tyrimui reikšmingos informacijos, sąrašas bei atliktų vaizdo ir (arba) garso įrašų bei raštiškų apklausų sąrašas;

75.5. paimamų dokumentų, darbuotojų užrašų ir informacijos, kurią tikslinga peržiūrėti Agentūros ar kitose patalpose, sąrašas;

75.6. paimamų dokumentų ir daiktų, kurie tiriant bylą gali turėti įrodomosios reikšmės, sąrašas;

75.7. kitos aplinkybės, turinčios reikšmę atliekamam pažeidimo tyrimui.

76. Jei žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas ir (arba) jo įgaliotas atstovas atsisako pasirašyti Patikros aktą, Agentūros darbuotojas vaizdo ar garso priemonėmis fiksuoja, kad žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas ir (arba) jo įgaliotas atstovas buvo supažindinti su Aprašo 75 punkte minima informacija žodžiu.

IX SKYRIUS

PAŽEIDIMO TYRIMO ATLIKIMO PAGRINDAI

77. Agentūros darbuotojai, atliekantys pažeidimo tyrimo veiksmus, vadovaujasi ir užtikrina Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 30 straipsnyje numatytų principų laikymąsi.

78. Jeigu Agentūros pradedamas pažeidimo tyrimas turi tarptautinį arba užsienio elementą, Agentūra informuoja su pažeidimo tyrimu susijusių Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros institucijas apie Agentūros pradedamą pažeidimo tyrimą. Agentūra gali kreiptis į Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros instituciją su prašymu bendradarbiauti pažeidimo tyrime, jeigu mano, kad toks bendradarbiavimas būtų tikslingas ir veiksmingas.

79. Agentūros pradėto pažeidimo tyrimo apimtis ir terminas, vadovaujantis Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 12 straipsnio 6 dalimi, nustatomi bei esant poreikiui pratęsiami Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus vedėjo sprendimu.

80. Priėmus sprendimą pradėti pažeidimo tyrimą Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus vedėjas atsižvelgdamas į pažeidimo tyrimo sudėtingumą ir apimtį paskiria atsakingą darbuotoją arba jų grupę (tyrimo grupę), kuris (-ie) įgaliojamas (-i) atlikti pažeidimo tyrimą ar atskirus tyrimo veiksmus. Kai tyrimui atlikti yra sudaroma tyrimo grupė, nurodomas jos vadovas.

81. Agentūros darbuotojai, atlikdami pažeidimo tyrimo veiksmus turi teises, numatytas Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 7 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir 15 straipsnyje.

82. Žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas, kurio atžvilgiu atliekamas pažeidimo tyrimas, turi teisę:

82.1. būti informuotu apie atliekamą patikrą bei susipažinti su atliktos patikros aktu;

82.2. savo noru pateikti Agentūrai tikslingą informaciją, dokumentus, duomenis ir tokiu būdu padėti Agentūros darbuotojams atlikti pažeidimo tyrimo veiksmus;

82.3. gauti Agentūros darbuotojų konsultaciją ar kitą informaciją teisės aktų taikymo klausimais, kurie nėra susiję su atliekamu pažeidimo tyrimu;

82.4. skųsti Agentūros atliekamo pažeidimo tyrimo metu priimtus sprendimus.

83. Agentūros darbuotojai, atlikę pažeidimo tyrimą, surašo tyrimo išvadą, kuriose nurodo pažeidimo tyrimo inicijavimo pagrindą ir jo datą, pažeidimo tyrimo metu nustatytas faktines aplinkybes, atliktas apklausas (žodžiu ir / ar raštu), atlikto patikrinimo žemės ūkio ir maisto produktų teritorijoje ir patalpose rezultatus (surinktus vaizdo, garso, rašytinius įrodymus, paimtus daiktinius įrodymus), padarytas išvadas bei, vadovaujantis Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 21 straipsnio nuostatomis bei kitais šią įstatymo nuostatą įgyvendinančiais teisės aktais, apskaičiuoja žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjui skiriamos sankcijos dydį.

84. Pažeidimo tyrimo išvados likus ne mažiau kaip 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų iki Rinkos priežiūros tyrimų skyriaus vedėjo nustatytojo pažeidimo tyrimo termino pabaigos pateikiamos Agentūros direktoriaus įsakymu sudarytai komisijai.

X SKYRIUS

BYLAI NAGRINĖTI POSĖDŽIO ORGANIZAVIMAS IR JO EIGA

85. Baigus pažeidimo tyrimą, surašomos tyrimo išvados ir organizuojamas bylos nagrinėjimo posėdis.

86. Bylą posėdyje nagrinėja Agentūros direktoriaus įsakymu sudaryta komisija, kuri susideda iš 3 (trijų) narių: Agentūros direktoriaus pavaduotojo, teisininko ir finansininko, komisija iš savo narių išsirenka komisijos pirmininką. Jeigu byla nagrinėjama žodinio proceso tvarka, posėdžių protokolavimui skiriamas sekretorius. Komisijos nariai prieš pradėdami eiti savo pareigas privalo pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją (Aprašo priedas Nr. 7). Nesant vienam iš komisijos narių, jo funkcijas atlikti paskiriamas jį pavaduojantis darbuotojas.

87. Bylos posėdžio metu nagrinėjamos valstybine kalba, rašytinio arba žodinio proceso tvarka. Agentūra bylą žodinio proceso tvarka nagrinėja tik gavusi motyvuotą pareiškėjo prašymą.

88. Komisija, gavusi pažeidimo tyrimo išvadą, ne vėliau kaip prieš 20 (dvidešimt) darbo dienų iki nustatytos bylos nagrinėjimo posėdžio dienos proceso dalyviams Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje nurodytais būdais pateikia pažeidimo tyrimo išvadą, praneša apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, informuoja proceso šalis apie jų teises (turėti atstovą (-us), teikti paaiškinimus, susipažinti su dokumentais ir įrodymais, užduoti klausimus liudytojams, posėdžio metu pareikšti papildomus reikalavimus bei pateikti papildomus įrodymus) ir pasiūlo ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas iki bylos nagrinėjimo posėdžio dienos raštu pateikti:

88.1. proceso šalims savo paaiškinimus dėl pažeidimo tyrimo išvadų;

88.2. pareiškėjui – motyvuotą prašymą bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka (jei byloje pareiškėjas nėra pateikęs prašymo taikyti jam anonimiškumą).

89. Komisijos nustatytu terminu, ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas iki bylos nagrinėjimo posėdžio dienos, nepateikus motyvuoto prašymo bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka, vėliau teikiami prašymai dėl bylos nagrinėjimo būdo nepriimami.

90. Jei byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka, proceso dalyviai į posėdį nekviečiami ir bylos nagrinėjimas vyksta jiems nedalyvaujant.

91. Komisijos nustatytu terminu gavus pareiškėjo motyvuotą prašymą dėl bylos nagrinėjimo žodinio proceso tvarka, komisija per 1 (vieną) darbo dieną įvertinusi pareiškėjo nurodytus motyvus, priima sprendimą dėl bylos nagrinėjimo būdo ir per 1 (vieną) darbo dieną informuoja proceso šalis apie priimtą sprendimą.

92. Jeigu žodinio proceso šalys buvo tinkamai informuotos apie bylos posėdį ir į jį neatvyksta, komisija nagrinėja bylą rašytinio proceso tvarka ir priima sprendimą proceso šalims nedalyvaujant.

93. Jeigu proceso šalys pateikia komisijai prašymą atidėti bylos nagrinėjimą, komisija per 1 (vieną) darbo dieną išnagrinėja gautą prašymą ir apie priimtą sprendimą informuoja proceso šalį, prašiusią atidėti bylos posėdžio nagrinėjimą.

94. Bylos nagrinėjimo posėdis pradedamas komisijos pirmininko pranešimu, kokia byla bus nagrinėjama. Skelbiama komisijos sudėtis, informuojama apie posėdžio sekretorių. Pranešama, kas atvyko į posėdį: proceso šalys, jų atstovai, liudytojai ir kiti. Jeigu proceso šalys (jų atstovai) neatvyksta, informuojama, ar jiems buvo tinkamai pranešta apie bylos nagrinėjimo posėdžio vietą ir laiką ir komisija priima sprendimą, ar galima be jų nagrinėti bylą. Komisija patikrina proceso šalių tapatybę, proceso šalių atstovų įgaliojimus. Proceso šalims išaiškinamos jų teisės, informuojama apie daromą bylos nagrinėjimo posėdžio garso įrašą.

95. Posėdžio sekretorius bylos nagrinėjimo posėdžio eigą fiksuoja darant posėdžio garso įrašą, su kuriuo proceso šalys turi teisę susipažinti. Posėdžio sekretorius, pasibaigus posėdžiui per 3 (tris) darbo dienas, parengia posėdžio protokolą, kuriame turi būti nurodomi: posėdžio vieta ir laikas (kada jis buvo pradėtas ir baigtas); komisijos sudėtis, sekretorius, proceso šalys ir kiti posėdyje dalyvavę asmenys; nagrinėjama byla; trumpas proceso šalių paaiškinimų turinys, ar buvo teikti papildomi reikalavimai ir įrodymai bei ar jie buvo komisijos tenkinti ar atmesti; trumpas proceso šalių baigiamųjų kalbų turinys. Protokolą pasirašo komisijos pirmininkas ir sekretorius.

96. Bylos nagrinėjimo posėdis baigiamas pranešant apie komisijos priimamo vieno iš Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 18 straipsnio 9 dalyje nurodytų sprendimų paskelbimo datą, kuri negali būti vėlesnė kaip 20 (dvidešimt) darbo dienų nuo bylos nagrinėjimo posėdžio dienos.

97. Komisijos priimto sprendimo turinys turi atitikti Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 18 straipsnio 10 dalyje nurodytus reikalavimus.

98. Komisijos sprendimo kopija per 3 (tris) darbo dienas nuo jo priėmimo dienos Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 18 straipsnio 11 dalyje nurodytais būdais išsiunčiama proceso šalims.

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

99. Ūkio subjektai ar kiti asmenys, manantys, kad Agentūros darbuotojų veiksmai, ar neveikimas pažeidžia jų teises, ar teisėtus interesus, turi teisę kreiptis į Agentūrą, kad šios teisės būtų apgintos. Skundas pateikiamas Agentūrai ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) dienų nuo sužinojimo apie skundžiamus veiksmus dienos. Agentūros sprendimas dėl tokio skundo turi būti priimtas per 20 (dvidešimt) darbo dienų nuo skundo gavimo dienos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka.

100. Agentūros sprendimas priimtas dėl konfidencialumo (atsisakymas arba dalinis atsisakymas pareiškėjo prašyme nurodytą informaciją pripažinti konfidencialia), atsisakymas pradėti pažeidimo tyrimą bei komisijos priimtas Nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 18 straipsnio 9 dalyje numatytas sprendimas gali būti skundžiamas per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo sprendimo kopijos gavimo dienos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Agentūra dėl proceso šalių kreipimosi į teismą sprendimo vykdymo nestabdo, jeigu teismas nenustato kitaip.

101. Kiti Agentūros priimti sprendimai, kuriais skiriamos baudos už Agentūros taikomų laikinųjų priemonių nevykdymą bei teisėtų Agentūros nurodymų, jiems atliekant pažeidimo tyrimą, nevykdymą, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnyje numatyta tvarka – per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo šio punkte minimo sprendimo gavimo dienos pateikiant skundą Agentūrai arba Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai arba Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka per 1 (vieną) mėnesį nuo šio sprendimo gavimo dienos Lietuvos administracinių ginčų komisijai, arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per 1 (vieną) mėnesį nuo šio sprendimo gavimo dienos Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

102. Pasibaigus kalendoriniams metams, iki einamųjų metų kovo 1 d. Agentūra savo interneto svetainėje skelbia metinę ataskaitą, nurodydama gautų skundų skaičių, pradėtų ir (arba) užbaigtų tyrimų skaičių, skirtų baudų dydį ir jų skaičių. Informacija skelbiama ataskaitoje atsižvelgiant į Agentūros pareigą saugoti valstybės, tarnybos, profesinę, komercinę arba kitą įstatymų saugomą paslaptį sudarančią informaciją, taip pat bet kokią kitą pažeidimo tyrimo metu sužinotą konfidencialią informaciją.

103. Pasibaigus kalendoriniams metams, iki einamųjų metų kovo 15 d. Agentūra, gavusi iš Konkurencijos tarybos informaciją, nurodytą Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 15 straipsnyje, rengia metinę ataskaitą dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje.

104. Vykdamas žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų bei pirkėjų veiklos priežiūrą, Agentūroje asmens duomenys renkami ir tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo naikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) bei Asmens duomenų tvarkymo viešojoje įstaigoje Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūroje taisyklėmis, patvirtintomis Agentūros direktoriaus 2021 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. VĮ-16 „Dėl Asmens duomenų tvarkymo viešojoje įstaigoje Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūroje taisyklių patvirtinimo“.

Priedo pakeitimai:

Nr. [VĮ-017](#), 2022-03-15, paskelbta TAR 2022-03-16, i. k. 2022-04888

Nr. [VĮ-067](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16384

Priedų pakeitimai:

1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [VĮ-017](#), 2022-03-15, paskelbta TAR 2022-03-16, i. k. 2022-04888

Nr. [VĮ-067](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16384

Nr. [VĮ-94](#), 2023-08-04, paskelbta TAR 2023-08-04, i. k. 2023-15797

2 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [VĮ-017](#), 2022-03-15, paskelbta TAR 2022-03-16, i. k. 2022-04888

Priedo pakeitimai:

Nr. [VĮ-067](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16384

Nr. [VĮ-94](#), 2023-08-04, paskelbta TAR 2023-08-04, i. k. 2023-15797

3 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [VĮ-017](#), 2022-03-15, paskelbta TAR 2022-03-16, i. k. 2022-04888

Priedo pakeitimai:

Nr. [VĮ-067](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16384

Nr. [VĮ-94](#), 2023-08-04, paskelbta TAR 2023-08-04, i. k. 2023-15797

4 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [VĮ-017](#), 2022-03-15, paskelbta TAR 2022-03-16, i. k. 2022-04888

Priedo pakeitimai:

Nr. [VĮ-067](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16384

Nr. [VĮ-94](#), 2023-08-04, paskelbta TAR 2023-08-04, i. k. 2023-15797

5 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [VĮ-067](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16384

Priedo pakeitimai:

Nr. [VĮ-94](#), 2023-08-04, paskelbta TAR 2023-08-04, i. k. 2023-15797

6 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [VĮ-067](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16384

Priedo pakeitimai:

Nr. [VĮ-94](#), 2023-08-04, paskelbta TAR 2023-08-04, i. k. 2023-15797

7 priedas

Pakeitimai:

1.

Viešoji įstaiga Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra, Įsakymas

Nr. [VĮ-017](#), 2022-03-15, paskelbta TAR 2022-03-16, i. k. 2022-04888

Dėl viešosios įstaigos kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros direktoriaus 2021 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. VĮ-71 „Dėl Žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų bei pirkėjų veiklos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Viešoji įstaiga Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra, Įsakymas

Nr. [VĮ-067](#), 2022-07-29, paskelbta TAR 2022-07-29, i. k. 2022-16384

Dėl viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros direktoriaus 2021 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. VĮ-71 „Dėl Žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų bei pirkėjų veiklos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra, Įsakymas

Nr. [VĮ-94](#), 2023-08-04, paskelbta TAR 2023-08-04, i. k. 2023-15797

Dėl viešosios įstaigos Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros direktoriaus 2021 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. VĮ-71 „Dėl Žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų bei pirkėjų veiklos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo